

ØK18 Københavns Kommune bidrag til realisering af fase 1 for forandringsplan for Pusher Street (rettidig omhu)

Baggrund

Københavns Kommune, Justitsministeriet, Social-, Bolig- og Ældreministeriet og Christiania arbejder sammen om lukning af Pusher Street og et stop for volden, utrygheden og den organiserede kriminalitet i området. Der er udarbejdet et oplæg til forandringsplan for Pusher Street, der skal transformere området og erstatte bandernes tilstedeværelse med lovlige aktiviteter. Finansieringen til første fase af forandringsplanen skal tilvejebringes af de tre parter i fællesskab. Budgetønsket vedrører Københavns Kommunes andel af finansieringen. Det foreslås, at der afsættes i alt 15,1 mio. kr. i 2024 og 2025 til Københavns Kommunes andel af finansiering af fase 1 af forandringsplanen for Pusher Street samt til projektstyring.

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	X
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Need to / Rettidig omhu

Budgetønsket vurderes at være rettidig omhu.

Hvis midlerne afsættes, udløser det supplerende finansiering til projektet fra henholdsvis staten og Christiania.

Hvis midlerne ikke afsættes, forventes det ikke at projektets øvrige parter vil frigive deres andele af den samlede finansiering til forandringsplanens fase 1. Hermed kan planen ikke realiseres.

Indhold

Christiania, Københavns Kommune og statslige myndigheder har siden midten af 2023 arbejdet aktivt sammen om at sætte en stopper for den ulovlige stofhandel og tiltagende vold i Pusher Street. Umiddelbart efter et banderelateret skyderi med dødelig udgang i Pusher Street i august 2023 vedtog et enigt Christiania at lukke Pusher Street permanent og udbad hjælp fra stat og kommune hertil. I budgetforhandlingerne for 2024 afsatte parterne 2,0 mio. kr. til Københavns Kommunes indsats til at koordinere og understøtte arbejdet med en helhedsplan for Pusher Street.

Christiania afholdt i efteråret 2023 en åben idekonkurrence om en ny plan for transformation af Pusher Street. De udvalgte projekter fra konkurrencen er nu bearbejdet til en samlet forandringsplan for Pusher Street. Forandringsplanen adresserer udelukkende transformation af selve Pusher Street og det tilhørende område (forpladsen), hvor der også foregår ulovlig stofhandel og utryghedsskabende adfærd fra pushere mv.

Oplægget til forandringsplan blev vedtaget af Christianias fællesmøde d. 21. januar. Forandringsplanen omfatter en række forskellige elementer der udføres sekventielt i perioden 2024 og 2025:

- *Stop ulovlig stofhandel*: afspærring af Pusher Street og etablering af byggeplads, renovering af gadens rørføring
- *Åbn området gradvist med nye aktive funktioner*: etablering af inddragende "åben" byggeplads, etablering af nye attraktioner, kulturelle aktiviteter,

begrønning, ny infrastruktur, åbning af facader og begyndt renovering af centrale bygninger

Det forventes, at første del af forandringsplanen kan iværksættes i foråret 2024.

Planen bygger blandt andet på gode erfaringer fra udsatte områder i København, hvor det har været succesfuldt at rydde utrygge områder og gradvist erstatte og "fylde dem ud" med nye aktiviteter. Politiet bakker op om den forelagte plan og vurderer, at tilgangen er den mest effektive, da den organiserede stofhandel gradvist presses ud og erstattes af andre indslag i gaden – fremfor at efterlade et vakuum, som har været tilfældet ved tidligere politiaktioner i Pusher Street. Politiet har allerede iværksat løbende "tilvænningsnedlukninger" af Pusher Street. Disse udgør en gradvis afvisning af pushere, og skal modvirke evt. voldelige konfrontationer i forbindelse med, at Pusher Street afspærreres.

Forandringsplanens fase 1 suppleres af en planlagt renovering af bygningen Stjerneskipet, beliggende ud til Pusher Street. Skyderiet d. 26. august 2023 fandt sted i Stjerneskipet. Stjerneskipet huser blandt andet et social tilbud og boliger til udsatte grønlandere.

Den samlede omkostning for forandringsplanens fase 1 er estimeret af de rådgivere, der har udarbejdet oplægget til planen. Den forventede omkostning andrager 64,4 mio. kr. i 2024 og 2025. Heraf udgør renovering af Stjerneskipet 22,4 mio. kr. Det forventes at Christiania kan opnå fondsfinansiering til renoveringen. Renoveringen af Stjerneskipet kan gennemføres uafhængigt af forandringsplanen. Der udestår således finansiering til forandringsplanen på 42,0 mio. kr.

Københavns Kommunes andel udgør 13,9 mio. kr. Statens andel udgør 14,3 mio. kr. Christianias andel udgør 13,9 mio. kr.

Omkostningsfordelingen afspejler, at staten primært finansierer elementer forbundet med byggepladsområdets fysiske etablering, Københavns Kommune primært finansierer elementer forbundet med byggepladsens klargøring, renovering af Pusher Streets belægning og rørføring samt åbning af facader i gaden, mens Christiania primært finansierer elementer forbundet med kulturelle aktiviteter og inddragende byggepladsaktiviteter.

Parterne bag forandringsplanen (Christiania, Københavns Kommune og staten) har aftalt at tilvejebringe finansieringen i fællesskab. Såfremt én part ikke tilvejebringer deres andel, bortfalder den solidariske forpligtigelse og planen kan ikke realiseres. Hermed kan det ikke forventes at lykkedes med at stoppe den ulovlige stofhandel i Pusher Street. Planen kan ikke realiseres i enkelte elementer, da hver del hænger sammen med andre dele af planen. Tilsvarende anbefales det ikke at nedskalere et eller flere elementer i planen, da det vil påvirke den ønskede effekt.

Københavns Kommune og Christiania indgik i 2017 et partnerskab om en byfornyelsesindsats på Christiania. Partnerskabet blev fornyet i 2023 (BR. d. 2. februar 2023). Partnerskabet indebærer en delt finansiering af blandt andet bygningsfornyelse på Christiania, og omfatter en fælles finansierings- og organiseringsmodel, der sikrer gennemsigtighed og lovmedholdelighed i anvendelsen af partnerskabets midler. Midlerne anvendes med hjemmel i Byfornyelsesloven, der giver kommunen mulighed for at gennemføre projekter på private arealer. Det forventes, at der etableres en tilsvarende

organisering i forbindelse med anvendelse af midler til forandringsplanen for Pusher Street. Midlerne til forandringsplanen afsættes som moms bærende beløb, da Fonden Fristaden Christiania forventes at være udførende part på de fysiske arbejder i forbindelse med forandringsplanen. Det følger de nuværende principper for anvendelse af kommunale midler og udførelse af arbejder i forbindelse med det eksisterende partnerskab mellem Københavns Kommune og Christiania. Staten anvender tilsvarende principper i forbindelse med vedligeholdelse af statens bygninger på Christiania.

For at understøtte en professionel byggestyring- og ledelse i anlægsfasen, ønskes der ét årsværk til projektledelse i 2024 og 2025, svarende til i alt 1,13 mio. kr.

Forandringsplanens fase 2 omfatter blandt andet yderligere bygningsrenovering samt mere omfattende om- og tilbygninger i Pusher Street. Det præcise indhold i fase 2 fastlægges sideløbende med arbejdet med fase 1 udføres og tilpasses de erfaringer, der gøres. Det antages, at Christiania finansierer forandringsplanens fase 2.

Bilag der beskriver konkrete tiltag i forbindelse med forandringsplanen, foreligger forud for budgetforhandlingerne.

Økonomi

Tabel 1 omfatter estimater for de udgiftsposter i forandringsplanens fase 1, der oppebæres af Københavns Kommune.

Tabel 1. Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

1.000 kr., 2024 p/l	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
Københavns Kommunes bidrag til realisering af forandringsplan for Pusher Street *	Service	5.300	8.600	0	0	0	13.900
Projektledelse og byggestyring	Service	467	659	0	0	0	1.126
Udgifter i alt (netto)		5.767	9.259	0	0	0	15.026

Københavns Kommunes bidrag til realiseringen af forandringsplanen omfatter udgifter til afspærring, hegning og klargøring af byggepladsområdet omkring Pusher Street samt opbrydning og renovering af belægning og rørføring i Pusher Street. Endvidere omfattes efterfølgende udgifter til gradvis åbning af byggepladshegnet og infrastruktur herom samt til implementering og byggestyring på Christiania.

Christiania afsøger aktivt om der kan rejses fondsfinansiering til dele af forandringsplanen. Evt. fondsfinansiering vil kunne reducere de øvrige parter bidrag tilsvarende. Evt. overskydende midler fra Københavns Kommunes bidrag tilbageføres til kassen.

Risikovurdering og proces

Den endelige omkostning til forandringsplanens fase 1 er forbundet med en vis usikkerhed, og vil blive kvalificeret nærmere i forbindelse med projektering af de enkelte delprojekter, ligesom den samlede omkostning vil afhænge af opnåede licitationsresultater. Der er enighed blandt forandringsplanens parter om, at de afsatte midler udgør en øvre ramme for fase 1 af det samlede projekt.

Der er risiko for at tidsplanen ikke holder som forudsat. Såfremt det tager længere tid end forudsat for de øvrige parter at tilvejebringe finansiering eller det tager længere tid end forudsat at etablere en projektorganisation, kan tidsplanen forlænges. Lokale

beslutninger på Christiania kan også medføre behov for yderligere drøftelser om forandringsplanen. Det kan også have betydning for den samlede tidsplan.

Bevillingstekniske oplysninger

Årstimenorm

Årstimenormen for administrative medarbejdere er 1.245-1.467 timer.

Overhead

Der indregnes som udgangspunkt udelukkende et direkte/grundlæggende overhead på 33.325kr. (2024 p/l). I særlige tilfælde kan der pba. konkret vurdering indregnes i direkte udgifter til forbrugsudgifter (15.022 kr. 2024 p/l) og husleje (28.466 kr. 2024 p/l).

Indfasning

Projektet forventes indfaset pr. 14. april 2024, og forventes fuldt indfaset pr. 1. januar 2025.

Table 2. Udgifter til service

1.000 kr., 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	*	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
Serviceudgifter									
Københavns Kommunes bidrag til realisering af forandringsplan for Pusher Street *	TMU	1000 - Ordinær drift		5.300	8.600	0	0	0	13.900
Projektledelse og byggestyring	TMU	1000 - Ordinær drift		467	659	0	0	0	1.126
Serviceudgifter i alt				5.767	9.259	0	0	0	15.026

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☒	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse		Christiania									

Tidligere afsatte midler

I forbindelse med budget 2024 blev der afsat 1,0 mio. kr. i 2024 og 1,0 mio. kr. i 2025 på service til "en aktivitetspulje, som Københavns Kommune kan anvende i det indledende arbejde med en helhedsplan for Pusher Street."

1.000 kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budget 2024	0	0	0	0	0	1.000	1.000
Afsatte midler i alt	0	0	0	0	0	1.000	1.000

ØK23 Medfinansiering af forplads ved København Syd Station (Rettidig omhu)

Baggrund

Sydhavnsmetroen åbner i 2024. København Syd Station (tidligere Ny Ellebjerg Station) bliver endestation mod syd, og stationen er ved at blive udbygget til en stor regional knudepunktstation med alle typer tog. Det er uafklaret, hvem der skal anlægge og finansiere forpladsen mod sydvest - Forplads C mod Følager - der vil blive benyttet af flest påstigere. Såfremt finansieringen kan tilvejebringes, kan Metroselskabet stå for anlæg af forpladsen i sammenhæng med deres byggeri af trapper, elevatorer og tunneller til stationen - og pladsen vil kunne stå klar, når stationen åbner mod Følager i 2025.

Selvstændig etablering af forpladsen anslås at medføre merudgifter på 30-40 pct. af det samlede anlægsbudget på omkring 15 mio. kr. svarende til omkring 5 mio. kr. Fordyrelsen udløses blandt andet af dobbeltudgifter til etablering og drift af byggeplads, projektering, og at løsningerne ikke vil være samtænkte og koordinerede fra start.

Budgetønsket vedrører en anlægsbevilling på i alt 9,0 mio. kr. i 2024 til medfinansiering af anlæg af forplads ved København Syd Station. DSB's finansiering er betinget af, at Københavns Kommune medfinansierer og de øvrige parter bidrag er ikke alene nok til at tilvejebringe en funktionel forplads.

Rettidig omhu

Budgetbevillingen er rettidig omhu, da det vil muliggøre en funktionel stationsforplads, der sikrer ordentlig adgang til stationen for alle brugere hele året og kan stå klar ved stationsåbningen mod Følager i 2025. Derudover vurderer Teknik- og Miljøforvaltningen, at en senere etablering af forpladsen vil fordyre anlægsprojektet.

Indhold

Økonomiforvaltning har sammen med Teknik- og miljøforvaltningen været i dialog med DSB og Metroselskabet om både en fysisk løsning og en finansieringsmodel for anlæg af en forplads ved København Syd station mod Følager.

Anlægsprojekt

Ud fra trafikprognoser for København Syd Station og Københavns Kommune interesse i at få god dækning med cykelparkeringspladser, er der udarbejdet et skitseforslag for en forplads, som indeholder 350 cykelparkeringspladser, fast belægning, afvanding, beplantning, belysning og byudstyr som ved øvrige stationsforpladser til metroen, dvs. normale krav til funktionalitet og kvalitet. En sådan forplads mod Følager vil kunne anlægges for ca. 15 mio. kr., hvis den anlægges af én bygherre i sammenhæng med stationsudbygningen (Metroselskabet).

Finansieringsmodel

Metroselskabet forestår udbygning af Ny Ellebjerg Station til København Syd Station for de statslige parter (Banedanmark og DSB). I modsætning til lovgrundlaget for

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	X
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Cityringen angiver Lovgrundlaget ikke noget om, hvem der er ansvarlige for anlæg af forpladser på afgreningen til Sydhavn. Heller ikke efterfølgende aftaler om udbygning af Ny Ellebjerg Station placerer opgaven. Metroselskabet har i deres nuværende anlægsbudget ikke afsat midler til anlæg af forplads mod Følager.

Henset til kommunens interesse i, at der står en funktionel forplads klar, når stationen åbner mod Følager, samt muligheden for at reducere anlægsudgiften ved at anlægge forpladsen i sammenhæng med trapper og elevatorer, anbefales det, at Københavns Kommune påtager sig medfinansiering af forplads C.

Finansieringen kan findes i en model, hvor Metroselskabet forestår en del af anlægget svarende til hvad det er forpligtet til som reetablering af området efter vejloven, hvor DSB bidrager med finansiering af cykelparkering, og hvor Freja Ejendomme bidrager med beløb svarende til værdien af den anlægsforpligtelse, som selskabet har i henhold til en udbygningsaftale fra 2010. Efter denne model skal Københavns Kommune medfinansiere ca. 6-9 mio. kr. Midlerne overføres til Metroselskabet, som projekterer i dialog med Københavns Kommune og DSB og anlægger forpladsen, så den står klar i 2025.

DSB's har tilkendegivet, at deres finansiering er betinget af, at Københavns Kommune finansierer forpladsen, da de ikke ønsker at etablere omfattende cykelparkering til en grusplads, som cykelparkeringen ikke kan fæstnes til, og da pladsen måske skal laves om på et senere tidspunkt, hvilket i så fald også vil berøre cykelparkeringen. Midlerne fra Freja og reetableringsforpligtelsen fra Metroselskabet er ikke tilstrækkelige til at kunne etablere forpladsen på omkring 3.000 m². Såfremt der udelukkende afsættes disse midler, vil der kunne skabes en asfaltforbindelse fra cykelstien til trappenedgangen, men ikke en forplads med fast belægning, afvanding, lys etc. og som er klargjort til renhold og snerydning.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over ønskets aktiviteter på service

1.000 kr., 2024 p/l	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
Medfinansiering af stationsforplads	ØU	9.000	0	0	0	0	9.000
Udgifter i alt (netto)		9.000	0	0	0	0	9.000

Risikovurdering og proces

Tiltaget kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter til service

1.000 kr., 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/udgift	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
Medfinansiering af stationsforplads	ØU	1118 - ØKF, service	U	9.000	0	0	0	0	9.000
Overførsler mv. i alt				9.000	0	0	0	0	9.000

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☒	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Carl Jacobsens Vej 19 2500 Valby										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		